

ORADEA-MARE (NAGYVÁRAD)

Joi 18 Sept. st. v.
30 Sept. st. n.

Va esi joi'a si duminec'a.

Redactiunea în
Közép-utca nr. 395.

Nr. 71.

ANUL XVI.

1880.

Pretul pe unu anu 10 fl.
Pe $\frac{1}{2}$ de anu 5 fl.; pe $\frac{1}{4}$
de anu 2 fl. 70 cr.
Pentru Român'a 2 galbeni.

Andrieu Mocsonyi de Foen.

(Vedi portretul in nr. 64.)

Opul francesu din Geneva — »Despre barbati de statu ai secolului al XIX-lea«, * ocupându-se de acestu ilustru personagi al Românilor și publicându-i biografi'a până la capetul anului 1861, face acelei biografii următoarea prénimerita întroducere:

»Istori'a nobilului seniore Andrieu de Mocsonyi, atât de intimu, și prin atât de fapte comune este împreunata cu istori'a recente a națiunii sale, a celor trei și jumătate milioane de Români din monarchi'a austriaca, încât un'a fără de alt'a nici nu se pôte scrie esactu«.

Și într'adever aceļu opu, de și în cel mai compendiosu modu, tracteaza ambele istorii împreuna și ni dă o schiță, o fotografia, cât se pôte de viua și esactu, despre vicisitudinile prin câte s'a stracuratu poporul românū până 'n timpul mai nou și despre luptele ce a susținutu și continua a susține acestu poporu pentru esistint'i'a sa, cu ajutoriul barbatilor sei distinsi, între cari *Andrieu de Mocsonyi* a ocupatu unu locu principalu.

Noi, cari în faci'a înca de totu prósperului momentu, d'o parte sub impresiunea durerii și doliului comunu, d'alt'a între împregiurările politice-naționale cele mai derangiate — sântemu chiamati a apretiiu valôrea și meritele stralucitului barbatu: firesce că trebuie să ni impunemu tôte rezervele și să ni indesămu cugetările într'unu cadru cât mai îngustu și mai generalu. O adevărata, franca și critica apretuire a vietii, talentelor, caracterului, activității și meritelor lui Andrieu de Mocsonyi, va fi posibilă numai între împregiurări — interne și externe mai sănătoșe și tolerante. Pentru asta-data să ne mulțiamimu cu unele puține trasuri principale și generale, și cu o scurta geneologia familiara.

*

Famili'a »*Mucionilor*« este venita din Macedoni'a, anume din Moscopole, capital'a de odiniôra a provinciei, unde acesta familia prin avuț'i'a sa, talentele ce producea, activitatea ce desvoltă — specialminte pe terenul bisericescu-culturalu, escelă mai pe sus de tôte. Tocmai din caus'a însemnătății și influintei sale, famili'a Mucionilor deșteptase banuielele Turcilor despoti, și ea — pe la capetul secolului al 17-lea, precum mai apoi pe la începutul secolului al 18-lea, după cum susținu tradițiunile familiare, în trei rînduri seu grupe, trebui să-si parasésca acea patria subjugata și să se stracóre aici la noi, în patri'a de odiniôra, unde — cel puțin claselor privilegiate li mergea cât de bine, bucurându-se ele de mari libertăți și luptându cu succesu totu mai mare

* »Histoire des Hommes d'etat du XIX. siecle«.

contra turcului, pornitu spre decadint'a. Datele și suvenirile pastrate în familia ni-i arăta pe cei d'ântăiu *Mucionesci*, sositi la noi — în șirul cetățienilor mari, între luptatorii cu arm'a pentru patria și libertate, și în cleru. Deja la Zenta și în luptele următorie ale lui Eugeniu de Savoia, doi Mucionesci au cadutu ca eroi și unul ca preotu castrensu. Pe bas'a acelor merite, famili'a înca sub Carol al VI-lea a obținutu prim'a diploma nobilitaria; ier mai târziu diferite ramuri în cari se formase famili'a, și-a câștigatu diferite diplome, cu diferite tittle de nobletia ungurésca. Dintre acestea două esistu până în zilele nôstre.

Ramul *Mucionescilor de Foen*, adevca a acvisitorului dominiului nobilitaru de *Foen*, în Torontal, (cu diploma dela 1781), ajunsese a scadé la unic'a persôna a seniorului *Ioane Mocsonyi de Foen*, a cărui casatori'a înse cu frumôs'a și amabil'a albanesa *Iuliana de Panaiot*, deveni foarte binecuvântata. Reposându Ioane Mocsonyi la 1854, lasă dupa sine patru feciori și o fiica: *Petru*, nascutu la 1808, a fost deputatu la diet'a țerii din 1847/8, apoi barbatu de încredere al Românilor, în Viena, dela 1849 până la 1852, după aceea referendariu la suprem'a curte imperiala de justiția și cassatiune, reposându la 1858 — fără copii: *Andrieu*, nascutu la 27 juniu 1812, de a cărui persôna specialminte ne ocupămu; *Antoniū* și *Georgiu*, ambii în vietă, pentru a cărei lunga durată — toti fiii buni ai națiunei române își innaltia ale lor ferbinti rugăciuni către ceriu; *Cavarina*, nascuta la 1806, maritata cu *Mihail de Mocsonyi*, ultimul surcelu al ramului familiaru ce se separase înca în prim'a jumătate a secolului precedentu și se aședase în părțile Tocaiului, carele astadi traiesce în Budapesta, pe când ilustr'a și nôue neuitabil'a sa consôrte trecu la cele eterne în 6/18 januariu 1878. Din acesta reimpregnare a duor ramure de unu seclu și mai bine despartite, au resaritu illustri, eruditi și zelosii nostri anteluptatori dr. *Alesandru* și dr. *Eugeniu de Mocsonyi*. Unchiul acestora *Antoniū* are doi fii, pe *Zenone* și pe *Victore Mocsonyi de Foen*; ier *Georgiu* are două fiice, pe *Livia*, maritata după contele *Andrieu Bethlen* din Transilvani'a, și pe *Georgina*, în al 14-lea anu de etate.

În Macedoni'a nu se scie să mai existe remașitile din acesta ilustra familia. (Va urmă.)

Misteriul Noptii.

— Romanu, de *Claire de Chandeneux*. —

(Urmare.)

Miss Varvara respunse apriatu, ceea ce ședea atât de bine buzițelor sale delicate:

— În adevăr, dl meu, eu am făcutu numai ceea ce mi-a inspiratu dreptatea și onestitatea. Pentru această nici nu pot să primesc mulțămîta. Dn'a Forster s'a uitatu cu totul de famili'a sa, și credea că are d'a se îngriji numai de mine... Eu am făcutu-o numai atenta la datori'a sa și prin această și eu mi-am făcutu numai o datoria. Ast'a e unu ce atât de simplu, încât deu dta n'ai cauza d'a-mi rosti mulțămîta.

Aceste cuvinte simple încântara pe Pascal. Numai aceea i pare surprîndetoru, că dragalaș'a copila a disu, că dn'a Forster credea d'a nu trebui să se îngrijsca decât numai de miss.

N'ar fi fost cu puținția d'a esprime mai claru și în cuvinte mai puține aceea, că dîns'a a respinsu adevrea dnei Forster și a revocatu în memori'a dnei sale dreptul moștenitorilor legali.

Acăsta simpla observațiune fu de ajunsu pentru Pascal. Dăca Varvara dăcea numai cevasi mai multu despre obiectul acesta, nimeni n'ar fi fost în stare s'alunge din internul seu acea ideia, că ea voiesce să se laude, s'eu să fia laudata.

Pascal dăse emoționatu ei, că fapt'a care se îndeplinește cu o simplitate atât de dragalaș'a și cu atîta naturalitate, isi are în sine recompens'a, și nu are trebuinția de mulțămîta.

Urmă pauza de unu momentu după aceste cuvinte delicate.

Ei ajunsera la capetul aleului. Lun'a numai din când în când își aruncă rădăile printre norii mici spre suprafaț'a lacului, par că s'ar fi ascunsu de lămpioanele cu mii de lumini ale casinei.

— Dtale am să mulțămîtescu și acea, că am vețutu acestu ținutu încântatoru, — dăse Pascal.

— Putere-ai să iubesci acestu ținutu?

— L'am și inbitu.

— Așă dara dta te-ai simți fericitu aice?

— Încât se pôte simți fericitu unu omu, carele a suferitu multu.

Lui Pascal i parū ca și când acăsta ființ'a dragalaș'a, care se aninā de brațul lui, ar fi tremuratu la cuvîntul acesta. Numai unu momentu dură; Pascal putea să cređa și acea, că s'a înșelatu.

Tiner'a miss respunse în tonul ei placutu:

— Oh! cât de tristu dăci dta acăst'a! Dta care esti înca atât de tineru, în adevăru ai suferitu atât de multu?

În întrebarea acăst'a eră mai multa simpatia, decât curiositate. Pascal descoperi în aceste cuvinte unu spiritu atât de adāncu, încât la așă ceva abiā se putea aștepta.

Afara de acăst'a el nutri simpatia necontestabila față de tiner'a miss, ceea ce s'a stîrnutu în el mai multu prin modul de cugetare al fetei, decât prin frumseti'a aceleia.

El simți, că e incapabilu d'a mulțămîti acel mare serviciu, ce miss i-a făcutu cu maritimia, și credea, că se va arelā mai vrednicu de ānim'a buna a ei, dăca va fi confidentu față de ea.

I povesti dara simplu și fără de nici o înfrumșetare istori'a copilariei sale, luptele fiului orfanu și suferințele acestuia. Atinse pe scurtu amorul ce s'a stîrnutu în ānim'a junelui și care a disparutu ca unu visu trecatoru; povesti, că avū inclinare de frate cătra o femeia, pe care judecatori'a, după convingerea lui, a condamnat'o cu nedreptul.

Miss Varvara ascultā în tăcere relatarea lui Pascal despre amorul seu nefericitu. Nu-i adresă întrebare; nu voiā să spintece ran'a, despre care simțea, că în ānim'a lui Pascal mai dore. Dar se interesă cu atât mai simpaticu de istori'a Ismérie-ei, despre care vedea, că a formatu epoca în vieț'a tinerului.

Întrebările simpatice ale ei reconducera pe Pascal

în trecutu, și el i povesti fără reserva istori'a Ismérie-ei, pe care și acuma o iubiā înca cu simțire de frate, ma dōra, dăca este cu puținția, el nutriā față de ea simpatia, mai mare dela acel procesu fatalu încōce, care făcū prinsoniera pe nefericit'a Ismérie.

El descrise Varvarei tōte detairile dramei misteriose petrecute pe malul Rhōne-ei; zugravi fidelu fasele petruņdētore ale aceleia și evenimentele cari urmara. Cuvintele lui elocinte petrunsera pāna în ānim'a Varvarei și scōsera lacrimi din ochii acesteia. Ochii frumōsei miss se ficsau cu tōta ānim'a spre tinerul advocatu:

— Oh! pentru ce nu potu să cautu pe ucigașu? I-așu prinde mānile și l'așu silī să ingenuchie înaintea biete și nefericitei Ismérie.

— Am cautatu și eu pe adevăratu ucigașu. Am sacrificatu mai multe luni numai pentru scopul acesta. Dar nici acuma nu știu mai multu, decât înainte cu cinci ani.

— Înainte cu cinci ani?... Și acăsta nefericita femeia de atunce e închisa?

— Ea se afla de cinci ani în penitenciarul din Chermont... Ce trista sōrte, miss Varvara! Îndeșertu am încercatu pān'acuma să-i esoperezu grația. Tōte nișuintele mele au remasu fără rezultat!...

— Nu grația, domnule... Dreptate trebuie să facem u acestei nefericite femei... căci ea suferu nevinovata!...

— Sūm convinsa de ast'a.

— Credi dta, că se va desluci nevinovati'a ei?

— Numai dăca voiu descoperi pe adevăratu vinovatu. Altfel nu.

Miss Varvara după relatarea lui Pascal începū să se informeze de sōrtea Juliettei. Ea întrebā cu mare interesu, că unde se afla copilul'a și ce are de gāndu Pascal să faca cu dîns'a?

— Serman'a fetiț'a, — suspinā Pascal. Cei din giurul ei se ferescu a-i face cunoscuta sōrtea fatala, ce lovī pe mama-sa. Ea crede, că mama-sa traiesce într' unu ținutu departatu. Pare-mi-se că se afla bine.

— Cine i pōrta de grige?

— Sabine... s'eu mai bine dn'a Tanguine, verișōr'a mea, pe care dta o cunosci după nume.

Pascal, de și a trecutu unu timpu îndelungatu, nu fu în stare să pronuncie numele acesta, fără ca să trādeze involuntaru acelu suveniru durerosu, care în spiritul seu eră împreunatu cu acestu nume. Acestu nume, a cărui portatōre a fost idealul vietii sale, i cutremurā totu internul.

Tonul în care tinerul advocatu pronuncā numele Sabine-ei surprinse pe miss Varvara. Ea începū a meditā. Dōra de acestu nume erau aninate visurile disparute ale lui Pascal?!

Ea privi spre Pascal și vețū, cum făc'a aceluia se întunecā. Nu putea dubitā, că presupunerea ei i-a spusu adevăru. Tōta purtarea lui Pascal tradā, că acestu nume a deșteptatu în memori'a lui o suveniru durerosă.

Unu suspinu ușoru sborā de pe buzele ei, cari pareau a fi create mai multu pentru surisu sarcasticu. decât pentru exprimarea compatimirii, și își ficsă cu durere în pāmēntu ochii sei lacrimi.

Conversāndu astfel, ei trecura mai de multe ori prin aleul formatu de șirele de platani. Suvenirile vechi s'eu simțeminte nōue cuprinsera internul parchiei preumblatōre? faptul e, că dînsii își uitara de Beau-Rivage și de dn'a Forster.

În momentu acesta capel'a musicala esecutā unu marșu și sunetele sgomotōse ale aceluia strabatura prin crengile tufōse. Acăst'a li revocā în memoria îndatorirea.

(Va urmā.)

Biserica și școala.

În favorul gimnasiului din Beiușu. Inteligența româna din Beiușu și din giuru a ținută la 15 septembrie o adunare pentru consvatuire în cauză ajutorării gimnasiului de acolo. Adunarea s'a deschis prin o cuvântare animată de către dl directoru Petru Mihutiu, apoi se constituî, alegându-se președinte dl Petru Mihutiu și secretaru dl avocatul Paul Popu. După niște discuțiuni pline de zelu, se alege unu comitetu, care să facă apelu către publicul românesc spre a contribui pentru acestu scopu, și să încasseze ofertele. Acestu comitetu se compuse din dnii: directorul Petru Mihutiu, dirigintele dominalu Iosif Romanu, protopopii Augustin Antal și Vasiliu Popu, avocatii George Cretiu, Vasilie Ignatu, și Paul Popu, profesorul Teodoru Rosiu, și comerciantul Dimitrie Negreanu. Apoi numai decât se deschise o lista, și se subscrisera cam la 900 fl. La 18 l. c. comitetul ținū primă ședința și se constituî, alegându-se președinte dl Petru Mihutiu, secretaru dl Teodor Rosiu și cassaru dl Dimitrie Negreanu. Comitetul își va începe activitatea cât mai curând.

Archidieceș'a Sibiiu. *Deputati pentru congresu* s'au mai alesi, după cum cetim în „Gaz. Tr.“, la Brașovu dnii Ioan cav. de Puscariu, membru al curții supreme din Budapesta, și dl Ioan Lenger avocatul.

Dieceș'a Arad. *Deputati pentru congresu* s'a mai alesi, pe teritoriul consistoriului aradanu dl dr. Victor Babesfu; pe teritoriul consistoriului oradanu: protopopul Elia Moga, referintele școlaru Petru Suciu, dintre mireni dnii: avocatul Paul Popu, judele reg. Paul Fașie, notariul comitatensu Ioan Popu, avocatul George Dingou, carele — precum ni se împartașese — a și renunțiatu.

Dieceș'a Caransebeșu. *Deputati congresuali:* În cercul electoralu Teregova: Mihaiu cav. de Iacobieiu, în cercul Ohaba Bistra: Iosif Seracin, în Domasna: Teodor Serbu, în Mehadia Isaia Stoica de Hatiegu, în Prigoru: Didraga, în Bozovicu: dr. Aureliu Babesiu, în Brebul: Iuliu Petricu, în Fagetu: Stef. Ioanovicu, în Oravitia: El. Tieranu, în Sasca: George Serbu. („Luminatorul“.)

În Români'a consiliul generalu al învețământului s'a întrunitu la București, și revede programele de studiu pentru școlile secundare. Precum afla „Românul“, majoritatea consiliului este otarita a suprimă limbă latină în cele patru d'ântăiu clase gimnasiale, astfel ca școlarii cari nu mergu mai departe decât class'a IV, să iasă din liceu său din gimnasiu cu unu învețământu realu completu. Orelle remase libere prin desființarea limbii latine se vor da studiilor absolut trebuincioșe, cărora până astadi nu li s'a deschis porțile liceelor în Români'a. Aceste sînt comptabilitatea, economi'a politică și dreptul constituționalu și administrativu. În cursul superioru al liceului școlarii cari au aplecări la citiri, vor pute astfel să se dea cu totul la studiarea limbelor antice, pe cât timpu ceialalti se vor ocupă mai în deosebi cu științele și cu limbile moderne.

C e e n o u ?

Maj. Sa regele la Cinci-biserici a fost primitu cu mare pompa, atât la gara, cât și în orașu. Arcuri de triumfu, banderie, deputațiuni și mulțime de corporațiuni îl întimpinara, ier ser'a orașul se ilumina stralucitu. Dilele viitorie monarcul asistă la manevrele militare cari se ținura acolo, apoi se rentorse la Viena, unde sosi dumineca demineti'a, ier luni se duse cu regele Saxoniei la vânătoare din Stiri'a.

Cununi'a moștenitorului de tron Rudolf se va ținē la 22 febr. în Viena în biserică capușinilor. Cu ocaziunea aceea se vor arangia festivități stralucite și anume înainte de cununia, căci după cununia parechi'a

noă va plecā în caletoria. Curtea va da două prânduri de gala, o serata și unu concertu. Orașul Viena va arangia serata probabilminte în teatrul de opera, va fi și conductu de facii și iluminatiune, ier mirēs'a se va suprinde cu unu presentu prețiosu.

Diet'a și-a deschis sesiunea a trei'a și cea din urma sâmbeta. Camera, sub presidiul lui Péchy, mai întâiu a adusu tributul recunoscintei sale față de deputatii morti în ferie, ca Csengery, Márkus; apoi mai multi deputati își depusera mandatale, ier altii noi și le insinuara. Mai multe municipii cerura pedepsa în cestiunea ofensării stégului la Agrid; apoi tribunalul criminalu din Budapesta aduse la cunoscintă, că deputatul Verhovay fu condamnatu pentru duelu la închisore de două septemăni. Constituirea camerei pentru sesiunea din urma se face astadi marti. În fine deputatul din stâng'a estrema Stefan Miklós interpelă guvernul în cauză lizei anti-semitice a lui Istóczy, întrebându că ce are de gându să facă pentru ca bun'a înțelegere între creștini și jidovi să nu se conturbe? Și își recomandă interpelațiunea atențiunii ministrului președinte și camerei. Ier Istóczy sari iute în pictoare și dișe: „Iera eu recomandu interpelațiunea acēs'ta atențiunii alegatorilor din stâng'a estrema“. Ceea ce produse mare ilaritate. Totu în diu'a aceea și cas'a magnaților ținū ședința.

Regele și regin'a Greciei au sositu la Viena dumineca după miediadi la 3 ore: la gara i așteptă Maj. Sa și i conduse în Burg. Ser'a la 6 se dete unu prândiu de gala în onorea parechei regesci. În suit'a lor se afla coloneli Hadși Petros și Kolokotroni și dam'a de onore dșor'a Kolokotroni.

Hymen. *Dl Timoteiu Miclea*, avocatul în Cacova, comitatul Carasu, și-a incredințiatu la 25 l. c. de soția pe dn'a Emilia veduva Szerb nascuta Popovicu din Comlașu comitatul Arad; cumni'a se va serbă la 31 octombrie st. n. — *Dl Iosif Kripp*, notaru publicu regescu în comitatul Arad, în 23 l. c. a dusu la altaru pe domnișor'a Elisabeta Efticū fiic'a învețiatorului din Pecica-romăna, comitatul Arad.

Manolache Costache Epureanu, a cărui mörte o anunciarăm în nrl penultimu, precum cetim în „Timpul“, a muritu în Schlangenbad din Nassau, în etate de 56 ani. Coboritoru dintr'o familia istorica a Moldovei, și moștenindu o avere mare înse încercata prin împartieli și datorii, el a fost vieti'a întreaga pe de o parte bantuitu de grigea de a pastră averea stramoșilor, de alta parte amestecatu ca factoru de capetania în toate mișcările politice ale patriei sale. A studiatu în Heidelberg și și-a pastratu din studiile sale în științele politice și juridice idealul constituționalismului englesu. Începându-si carier'a politică prin participarea la revoluțiunea din 1848, el a fost un'a din podobele curții lui Grigorie Ghica voda, amicu și consiliaru al lui Cuza, presidentu al constituantei din 1866, presidentu de consiliu sub Carol I.

S'au pré sporitu avocatii în țera, deci politici'a culturala voiesce să puna pedece tinerimei d'a pute intră pe carier'a acēs'ta. În cauză acēs'ta în ministeriul justiției se ținū consvatuiri pe cari tinerimea le petrece cu atențiune incordata. Între altele s'a decisu, ca în viitoru candidatii de advocati numai după o praesa de 5 ani să fia admisi la censura. Astfel tinerul, pe când va ajunge avocatul independinte, va fi de trei-deci de ani.

Unde dai și unde crepa. Supt acestu titlu diuarul „Români'a Trans-Dunarēna“ care apare în Tulcea, narēza urmatorea aventura amorosa: Unu oficeru se inamorerăza cucu de o tinera dobrogeanca, dșor'a X.; el ajunge a farmecă inim'a dșorei X., care nu lipsiă nici odata dela ferēs'ta pe unde eră să trēca oficerul și oficerul nu

lipsiă nici odata de a trece macaru de dece ori pe ți, pe supt acea ferăsta. Pentru a puté înse petrunde în launtru locuinței, oficiern nostru imaginéza a se îmbracă în haine proște și a se tocni servitor macaru pentru 24 ore în cas'a d'ei X. ceea ce și face în una din zile. În ziua urmatore o mulțime de lume fu atrasa înaintea locuinței d'șorei X., unde parintele, mum'a, bunic'a, matuș'a, dimpreuna cu tôte servitorele din case, ocarau, țipau, strigau, se repedeau la noul servitoru pentru a-l da pe ușa afara. Poliți'a interveni numai de cât și servitorul fu radiecat și închis. Atunci se descoperi lucrul. Dșor'a nu recunoscuse pe oficiern astfel schimbatu și când el în calitate de servitoru se aruncă la picioarele iubitei, versându focu și amoru, dșor'a X. se infuriă de acesta cutezanția, mai alesu că nici una nici două ea fu luata în brație. Dar oficiern se siliă a o incredință că el este oficiern care-i facea din ochi, i trimitea flori etc. înse înședar, căci dșor'a X. raeniă cât o luă gur'a, și nu-si putea opri indignațiunea și spaim'a, vedându-se îmbrăçoșata și sarutata de o sluga. La țipetele ei toti din casa alergară și — se cunoște sfirșitul scenei. Oficiern intrându acasa, istorisi soldatului seu scen'a petrecuta, ier soldatul minunându-se i respunse: „Apoi sciti, sē trairi die sub-locotenentu, vorb'a ceea: „unde dai și unde crepa“.

O cauza de nebunia. Diuarului „Cultur'a“ din Pitesci se scrie din Constantia urmatorele: În una din zilele septemănei trecute s'a adusu la spitalul din localitate o femeia esaltata în etate ca de 35 ani, mama a cinci copii. Barbatul acestei femei, turcu ca și dēns'a, naréza el însusi caus'a smintirei ei. „M'am însuratu — dice el — cu acēsta femeia de mai multi ani. Traimu o viétia fericita iubindu-ne și cautându a multumi unul pe altul. Unu frate al meu mai mare înse mōre, lasându împreuna cu femeia, câțiva copii, și o buna avere. Averea fratelui meu ispitindu-me, usai de dreptul ce ni-l dă religiunea noastră, care este de a avé mai multe femei, însurându-me cu cumnata mea și aducēnd'o în casa împreuna cu copiii sei. Peste câteva zile biet'a nevēsta mea d'antăiu a inebunitu din caus'a gelosiei. Nebun'a acestei femei eră furiōsa; ea strigă în acēsta esaltare: „Nu voiu pe barbatul meu, el s'a însuratu cu alt'a, nu-l mai vrēu, nu-l mai iubescu, vrēu sē me despartu de el“ și dupa acēsta începea a ride și în urma a plānge.

Dare de sēma despre banii ce au încursu cu ocaziunea concertului arangiatu prin chorul vocalu al agronomilor din Chiseteu la 8/20 juniu a. e. adeca în diu'a Rusalielor în comun'a Semeacu comitatul Aradului, în favorul fondului școlariu de acolo, condusu de Revr. D. Lucianu Șepețianu. A încursu adeca din pretiul de intrare 132 fl. 80 cr. v. a., din supra-solviri 17 fl. 20 cr. Sum'a întregă a venitului 150 fl. v. a., din acēsta suma s'a spesitu de totu 90 fl. — a remasu deci venitu curatu 60 fl. din care jumetate s'a datu fondului chorului voc. din Chiseteu dreptu remunerațiune pentru ostenele; iera ceealalta jumetate s'a depusu epitropiei fondului școlariu din Semeacu. La acēsta întreprindere merita lauda bravul economu Nicolau Giulanu, carele a primitu publicul în localitățile sale, facēdu în curtea sa unu cortu spațios și servindu cu o carausia în două drumuri gratuitu până la Chiseteu. Aducēdu aceste la cunoscință p. o. publicu, mulțiamimu pentru concursul seu cu care ne-a ajutoratu într'o cauza culturala atât de însemnata; deosebita recunoscință și mulțiamita notificămu domnilor marinimosi, cari au datu peste pretiul intrării, publicându-li aci pretiuitu-le nume, și adeca: Peste pretiul intrării au datu Dd.: Adam Krigner 3 fl., N. Klucovicu 2 fl., Ștefan Novacu 1 fl., S. Raila 1 fl., Georgiu Petrovicu 1 fl., I. Russu 1 fl., Vincențiu Marcovicu 1 fl., P. Draga 1 fl. 50 cr., N. Barbura 1 fl.,

L. Marcovicu 1 fl., I. Taucianu 1 fl., I. Josa 50 cr., Ant. Raila 50 cr., E. Barbu 50 cr., S. Șepețianu 50 cr., C. Barbosu 50 cr., L. Kulinyi 20 cr. Pentru comitetul arangiatoriu *Gregoriu Rosiu* invet. gr. or.

Necrolōge. *Ana Laurentia Cu-Terra*, fiic'a parocului Ilie Cu-Terra în Clopodia lângă Timișora, a încetatu din viétia, la 18 l. e. în etate de 14 ani, gelita de parinti și de surorile sale Rea Silvia, Lucreția și de frate-seu Aureliu; înmormēntarea i se facu cu mare asistintia de poporațiune de tôte confesiunile. — *Maria Miu* soț'a dlui invetiatoru B. Miu din Girocu, comitatul Timișorii, a muritu la 18 l. e., lasându în doliu pe soțul seu cu trei orfani.

Sciri scurte. *In clubul partidei guvernamentale* a dietei, deputatul br. Sigismund Perényi a propusu sē se aléga unu comitetu centralu pentru organizarea partidei. — *Ioan Suciu*, gendarmu în Transilvani'a, a fost decoratu cu crucea de merite cu corōna. — *La Thuróc-Szent-Márton* guvernul a înființatu o școlă centrala pentru baeti și fete, înse slovacii nu voiescu a-si da pruncii în acea școlă. — *In confiniile militare*, incorporate la Croați'a, croatii au închisu tôte școlile germane. — *Principele Jeronim Napoleon* țilele aceste a petrecutu la Linz și de acolo s'a dusu la Passau. — *Principele Ludovic Windischgraetz*, generalu și comandantu al divisiunii de infanteria nr. 27, a primitu concediu pe unu anu; acēsta concediare, se dice, că ar fi în legatura cu manevrele din Galiți'a, unde monarcul n'ar fi fost mulțiamitu. — *Din Africa* s'a rentorsu de curēnd unu invetiatu austriacu, carele acuma ține conferințe literarie în Viena, și arangéza espozitiune din colecțiunea sa bogata.

Sciri din Români'a. *Principele Carageorgevicu*, tatal, petrece în Români'a pentru afaceri de interese. — *La Sinaia* în septemân'a trecuta a ninsu, zapad'a cașuta a fost de cantitate destul de mare. — *Di Eug. Schuyler*, agentul diplomaticu al Statelor unite din America în Români'a, a sositu la București și și-a stabilitu agenți'a. — *Di Nicolae Ionescu*, deputatu și membru al Academiei Române, se alla în București, sosindu din strainetate. — *Comitele Hoyos*, ministrul plenipotențiaru al Austro-Ungariei, dupa o absintia de mai multu timpu, s'a întorsu la București.

Sciri straine. *Cata plata are Bismarck!* Unu diuaru din Berlin scrie, că Bismarck are actualminte tocmai șese oficie, dupa cari lēf'a lui anualu se urca la 63,000 mare. — *Cabinetul francesu* s'a constituitu în modu definitivu astfel: Jules Ferry, președinte și la instrucțiunea publica; Barthelemy St. Hilaire, la afaceri straine; vice-admiralul Coué, la marina; Sadi-Curnot, lucrări publice; ceialalti ministrii își pastréza portfoliurile. — *Congresul postalul internationalu* se va deschide la Paris în 9 octombre; tôte puterile cari facu parte din uniune vor fi represintate; congresul acesta are de scopu a regulă tarif'a internaționala. — *Greci'a* a cumpératu trei vase cuirasate dela guvernul Uniunii americane; vasele vor fi predate îndata-ce va isbucni unu reshoiu. — *Principele Bulgariei*, dupa o ședere de patru zile la Ruscuc, a plecatu la Șumla. — *Albert Hoffmann*, repausatul proprietaru al diuarului umoristicu „Kladderadatsch“, a lasatu dupa sine o avere de 5 milioane marce, nenumărându diuarul care aduce pe anu o suta cinci-deci de mii de marce. — *In contra vice-regelui din Egiptu* unu soldatu a facutu atentatu în Alexandria; a trasu asupra lui mai multe focuri din revolveru, dar nu l'a nimeritu. — *Dōmn'a Romaniei* va petrece câteva zile la Amsterdam, lângă verișor'a sa, tiner'a principesa a Terilor-de-jos.

Proprietaru, redactoru respundiatoru și editoru:

IOSIF VULCANU.